

Chapter- 1

କାହା ମୁଖ ଅନାଇ ବଞ୍ଚିବି

QUESTION BANK

ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(୧) ଯଶୋଦା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶରୀରରେ କଣ ଲେପନ କରୁଥିଲେ ?

(୨) କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଯଶୋଦା କେଉଁଠାରେ ଜୀବନ ହାରିବେ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ?

(୩) କୃଷ୍ଣ ରାଗିଗଲେ କଣ କରୁଥିଲେ ?

(୪) କୃଷ୍ଣ କାହାକୁ ଦେଖି ଭୟ କରୁଥିଲେ ?

(୫) କୃଷ୍ଣ ଡରିଗଲେ କଣ କରୁଥିଲେ ?

(୬) କୃଷ୍ଣ କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ଉଠିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଯଶୋଦା କହିଛନ୍ତି ?

(୭) କେଉଁଠାରେ ଭୟଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତୀର ଚିତ୍ର ଦେଖି କୃଷ୍ଣ ପଳାଇଯାଇଥିଲେ ?

(୮) କୃଷ୍ଣ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ରାତ୍ରିରେ କେଉଁଠାରେ ଶୋଇ ଯାଉଥିଲେ ?

(୯) କୃଷ୍ଣ ଶୋଇଥିବାବେଳେ ଚମକି ଉଠୁଥିଲେ କାହିଁକି ?

(୧୦) କୃଷ୍ଣ ଚମକିପଡ଼ି କାହା କଣ୍ଠକୁ ଦୁଇହାତରେ ଭିଡ଼ିଧରୁଥିଲେ ?

୧୧. ଠିକ୍ କର ଲେଖ ।

(୧) ଅଞ୍ଜଳୀ

(୨) ଅବସର୍ଣ୍ଣ

(୩) ଅନୁସୂୟା

(୪) ଅନୁଦିତ

(୫) ଅସ୍ତମାନ

(୬) ଅପଦସ୍ତ

(୭) ଭୁବନେଶ୍ୱର

(୮) ଅଭଡ଼ା

(୯) ଅମୀୟ

(୧୦) ସୂଜନ

୧୨. ରଚନା ଲେଖ ।

(୧) ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣ

(୨) କରୋନା ମହାମାରୀ

(୩) ସାହିତ୍ୟ ଓ ସମାଜ

୧୩. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଗନ୍ଧ୍ୟରୂପ ଲେଖ ।

ଅଥର, ସୁମରି, ସୁପନ, ଯେହ୍ନେ

୧୪. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ।

ଜୀବନ, ଚିତା, ହରି, ବାଳ, ନିଶା

୧୫. ନିମ୍ନ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥଗତ ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଅ ।

ସର-ଶର, ସୁଧା-ସୁଜା, ସମ-ଶସ

୧୬. ନିମ୍ନ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଲେଖ ।

ରାଜା, ନିଶା, ବସ୍ତ୍ର, ଅଙ୍ଗ, ବନ

୧୭. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାସବାକ୍ୟ ସହ ସମାସର ନାମ ଲେଖ ।

ଶ୍ୟାମଘନ, ଦଶଦିଗ, ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ, ପାକଭାଷ୍ଟ

୧୮. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ ଲେଖ ।

ଶୂନ୍ୟ

ନିଦ୍ରା

ବାନ୍ଧିବା

ବିଚ୍ଛେଦ

ଅନ୍ଧାର

୧୯. ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ

[2 Marks]

- (କ) 'ଶ୍ୟାମଘନ' ବୋଲି କିଏ, କାହାକୁ ସମ୍ବୋଧନ କରିଛନ୍ତି ?
- (ଖ) ଯଶୋଦା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶରୀରରେ କ'ଣ ଲେପନ କରୁଥିଲେ ?
- (ଗ) କୃଷ୍ଣ ବନକୁ ଗଲେ ଯଶୋଦାଙ୍କ ମନରେ କି ଅନୁଭୂତି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ?
- (ଘ) ଯଶୋଦା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କ'ଣ କ'ଣ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ।

୨୦. ଉତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟାୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ଲେଖ ।

[1 Marks]

(କ) କୃଷ୍ଣ ରାଗିଗଲେ କ'ଣ କରୁଥିଲେ –

(i) କାନ୍ଦୁଥିଲେ

(ii) ଲୁଚି ଯାଉଥିଲେ

(iii) ପାକହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗି ଦେଉଥିଲେ

(iv) ଦୁଷ୍ଟ ହେଉଥିଲେ

(ଖ) କୃଷ୍ଣ ପିତାଙ୍କୁ କ'ଣ ମାଗୁଥିଲେ ?

(i) ପଦ୍ମ

(ii) ଧନ

(iii) ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ର

(iv) ସୂର୍ଯ୍ୟ

(ଗ) 'ପିତାଙ୍କୁ ମାଗିବ କେହୁ ହରିରେ ଜୀବଧନ' – ଏଠାରେ 'ହରି' ଶବ୍ଦଟି କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ?

(i) ସୂର୍ଯ୍ୟ

(ii) ବିଷ୍ଣୁ

(iii) ତାରା

(iv) ଚନ୍ଦ୍ର

(ଘ) 'କାହା ମୁଖ ଅନାଇ ବଞ୍ଚିବି' କବିତାଟି କେଉଁ କାବ୍ୟର ଅଂଶବିଶେଷ ?

(i) ଲାବଣ୍ୟବତୀ

(ii) ଦ୍ଵାରିକା ମଙ୍ଗଳ

(iii) ମଥୁରା ମଙ୍ଗଳ

(iv) ଭାଗବତ

୨୧. ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ :-

[5 Marks]

(କ) ଜୀବନ ବିହୁନେ ଯେହ୍ନେ ଝଷ

ରାଜା ବିନେ ଯେହ୍ନେ ଗ୍ରାମଦେଶ ।

(ଖ) ସର ଲବଣୀ ଅଧାମ ପକ୍ଵରଝା ସୁଧାସମ

ମୁଖେ ଦେଲେ ଥୁ ଥୁ କରି ପିଜୁ ।

୨୨. ନିମ୍ନ ଅନୁଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ । (2 x 5 = 10)

ନବ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏପରି ବିରାଗ ଭାବ ଜାତ ହେଉଥିବାରୁ ଦେଶର ଶିଳ୍ପ ବାଣିଜ୍ୟର ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରୁ

ନାହିଁ । ଶିଳ୍ପ, ବାଣିଜ୍ୟ, କୃଷିର ଉନ୍ନତି ନ ହେବାଯାଏ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତ୍ୟାଗତ

ଯୁବକ ଦୋକାନ କରିବାକୁ ଘୃଣା କରେ, କୃଷି କରିବାକୁ ଘୃଣା କରେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଘୃଣା କରେ,

ମନରେ ଭାରି ଅହଙ୍କାର – ମୁଁ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆସିଛି, ଏ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ାକ ମୋ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଉପଯୋଗୀ ନୁହେଁ !

ଆମେ ହାକିମ ହେବା, ଓକିଲ ହେବା, କିରାଣୀ ହେବା, ଚଉକିରେ ବସି ଗୋଡ଼ ହଲାଇବା, କୁଲିଗିରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ତ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କାମ ନୁହେଁ । ଏ ଅହଙ୍କାର ଘେନି ଏମାନେ କେତେ କାଳ ବୁଲିବେ ! କି ନିର୍ବୋଧତା ! ଆପଣାର ଆବଶ୍ୟକ ପଦାର୍ଥ ଆପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରିବାକୁ ଯେଉଁ ଜାତି ଶିଖିନାହିଁ, ସେ ଜାତି ପରମୁଖାପେକ୍ଷୀ ହୋଇ କେତେଦିନ ଚଳିବ ! ଗୋଟିଏ ଜାତି ଜୀବନଧାରଣ କରି ରହିବା ଲାଗି ଅର୍ଥର ପ୍ରୟୋଜନ । ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ ନୁହେଁ, ଶିଳ୍ପ ଓ କୃଷିଲକ୍ଷ୍ମ ବସ୍ତୁ ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ । ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ ବିନିମୟର ଦ୍ଵାରସ୍ଵରୂପ । କେବଳ ଟଙ୍କାଦ୍ଵାରା ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନଧାରଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଆମ ଦେଶରେ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବହାର ନଥିଲା, ସେତେବେଳେ କଉଡ଼ି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । କଉଡ଼ି ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ନଥିଲା ବେଳେ ପଦାର୍ଥ ଦ୍ଵାରା ପଦାର୍ଥ ବିନିମୟ ହେଉଥିଲା । ଲୋକେ ଧାନ ବଦଳରେ ଲୁଣ, ତେଲ ପାଉଥିଲେ, ଲୁଗାପଟା ପାଉଥିଲେ; ଅର୍ଥାତ୍ ଯେ ଯେଉଁ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲା, ସେ ସେହି ପଦାର୍ଥ ବିନିମୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ପଦାର୍ଥ ଆଣି ଆପଣା ଅଭାବ ପୂରଣ କରୁଥିଲା । ସୁତରାଂ ଟଙ୍କା ନଥାଇ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳୁଥିଲା - ତେଣୁ କୁହାଯାଏ, ମୁଦ୍ରା ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ :

- (କ) ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆସିଥିବା ଯୁବକ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଘୃଣା କରେ ?
- (ଖ) ଅହଙ୍କାରୀ ଯୁବକଟି କ'ଣ କରିଥାଏ ?
- (ଗ) ମୁଦ୍ରା ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ନୁହେଁ - କାହିଁକି କୁହାଯାଇଛି ?
- (ଘ) ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବରୁ ପଦାର୍ଥର କିପରି ବିନିମୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିଲା ?

୨୩. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ତାହା ଲେଖ ।

- କ) 'ଜୀବନ' ଅଭାବରେ ମାଛ ବଞ୍ଚିପାରେ ।
- ଖ) କୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଣି ଦେବା ପାଇଁ ଅଳି କରୁଥିଲେ ।

- ଗ) ଯଶୋଦା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମଥୁରାକୁ ଯିବାକୁ ବାରଣ କରୁଥିଲେ ।
- ଘ) ଯଶୋଦା ପକ୍ଷରେ କୃଷ୍ଣ ବିଚ୍ଛେଦ ଅସହ୍ୟ ଥିଲା ।
- ଙ) କୃଷ୍ଣ ପିଲାଦିନେ କାହାକୁ ଡରୁ ନଥିଲେ ।
- ଚ) କୃଷ୍ଣ ରାଗିଗଲେ ରକ୍ଷାହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗି ଦେଉଥିଲେ ।
- ଛ) କୃଷ୍ଣ ଉଚ୍ଚ ପାହାଚ ଚଢ଼ିପାରୁ ନଥିଲେ ।

୨୪. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଗଦ୍ୟ ରୂପ ଲେଖ ।

ଅଥିର

ସୁମରି

ସ୍ଵପନ

ଯେହ୍ନେ

୨୫. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ।

ଜୀବନ

ଚିତା

ହରି

ବାଳ

ନିଶା

୨୬. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

- କ) ‘କାହା ମୁଖ ଅନାଇ ବଞ୍ଚିବି’ – ଏହି ଉକ୍ତିଟି ମାତା ଯଶୋଦା -----ଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କହିଛନ୍ତି ।
- ଖ) ‘ଜୀବନ ବିହୁନେ ଯେହ୍ନେ ଝସ’ – ଏଠାରେ ‘ଜୀବନ’ ଶବ୍ଦ -----ଅର୍ଥରେ ପ୍ରୟୁକ୍ତ ହୋଇଛି ।

- ଗ) ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ -----ରେ ଘାରି ହେଉଥିଲେ ।
- ଘ) ଯଶୋଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କେଶ ବନ୍ଧନ କରି -----ରେ ସୁବେଶ କରୁଥିଲେ ।
- ଙ) ଯଶୋଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଲଲାଟରେ -----ଲଗାଇ ଦେଉଥିଲେ ।
- ଚ) ମାତା ଯଶୋଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଙ୍ଗରୁ -----ପୋଛି ଦେଉଥିଲେ ।
- ଛ) ଯଶୋଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ----- ପିନ୍ଧାଇ ଦେଉଥିଲେ ।
- ଜ) ଯଶୋଦା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ -----ଖାଇବାକୁ ଦେଉଥିଲେ ।
- ଝ) କୃଷ୍ଣ ଅନ୍ଧାର ଘର ଦେଖିଲେ ଭୟରେ -----ହୁଅନ୍ତି ।
- ଞ) -----ରେ ହାତୀ ଘୋଡ଼ା ମାନେ ଗର୍ଜିବେ ବୋଲି ଯଶୋଦା କହିଛନ୍ତି ।
- ଟ) ଯଶୋଦାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ -----ଙ୍କର ବିଚ୍ଛେଦ ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା ।
- ଠ) ଯଶୋଦା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ -----କୁ ଯିବାକୁ ବାରଣ କରୁଥିଲେ ।

ODM
EDUCATIONAL GROUP
****
Changing your Tomorrow